

Thijs Smit – Graz (Oostenrijk)

Naam: Thijs Smit
E-mailadres: G.T.Smit@students.uu.nl
Faculteit: Geowetenschappen
Opleiding: Natuurwetenschap & Innovatiemanagement
Studiepad: Energie & Materialen
Bestemming: Graz (Oostenrijk)
Naam universiteit: Karl Franzens Universität / TU Graz

De voorbereidingen

Ergens in 2003 had ik besloten mijn keuzevakken in het buitenland te willen volgen. Met hulp van de tip om goed na te denken wat ik er eigenlijk mee bereiken wilde, leek me Graz in Oostenrijk de ideale bestemming. Het leek me prettig om naar een westers land te gaan. Mijn vooroordelen vertelden me dat Amerikanen me te overdreven zijn, Engelsen naïef, Fransen chauvinistisch, Duitsers te zakelijk en dat het me in Scandinavië te donker was gedurende het wintersemester 04/05. Mediterrane landen leken me niets vanwege het moeilijke afspraken maken, wat ik al eerder ervaren had tijdens het organiseren van een studiereis. Zo kwam ik automatisch uit in de Alpenrepubliek en de Karl Franzens Universität Graz was de enige waarmee de UU een uitwisselingsproject had.

Achteraf was deze gedachtegang behoorlijk naïef. Hoewel ik meerdere keren in Oostenrijk op vakantie geweest was, kende ik de cultuur helemaal niet. Ook van de stad Graz had ik eigenlijk nog nooit gehoord en van het Oostenrijkse studiesysteem wist ik al des te minder. Mijn enige positieve ervaringen met Oostenrijk beperkten zich eigenlijk tot de schoonheid van de bergen en het accent in het Duits dat ik een stuk vriendelijker vond klinken. Hierop terugkijkend had ik me beter moeten oriënteren door ook gebruik te maken van ervaringen van anderen (via nuffic etc.) om beter de perfecte bestemming te kunnen uitkiezen. Ook had ik minder vast moeten houden aan de opgezette uitwisselingsprojecten en daadwerkelijk een keuze voor een stad waarvan ik helemaal ingenomen was. Nu had ik namelijk domweg geluk dat Graz zo'n fantastische stad is en voor het zelfde geld was ik op een veel minder interessante bestemming terechtgekomen.

Na het invullen van mijn eerste UU formulier als aanvraag op een Erasmus-beurs, had ik verwacht zelf achter allerlei formaliteiten aan te moeten gaan, maar dat viel reuze mee. Alle formulieren die ik in moest vullen werden me danwel gemaïld, danwel per post opgestuurd. Vervolgens was het dus alleen een kwestie van invullen en terugsturen: zo geregeld!!! Alleen contact met het bureau buitenland en Utrecht en Graz bleek genoeg te zijn om alles te organiseren. Nog enkele handtekeningen geregeld via studieadviseur en examencommissie van mijn eigen opleiding en ik was geaccepteerd als student, had een kamer en werd op de hoogte gebracht van alle welkomstactiviteiten. Wel duurde het een tijdje voordat alles rond was, maar uiteindelijk bleek het wachten te lonen en was ik gerustgesteld na toch eens naar Graz gemaïld te hebben hoe alles er voor stond. Later heb ik me ook nog kunnen inschrijven aan de TU Graz voor andere vakken. Iedereen was erg behulpzaam en uiteindelijk vertrok ik volgeladen met bagage met de trein naar Graz: 18 uur reizen!!!

Talencursus en studiesysteem

In Oostenrijk aangekomen begon ik direct met een talencursus vanuit de universiteit georganiseerd. Dat was echt een must, omdat ik daar eigenlijk al mijn latere vrienden heb leren kennen. Verbazingwekkend genoeg waren er praktisch geen Nederlanders, wat het begin wel iets moeilijker maakte. Automatisch klikten alle nationaliteiten naar elkaar toe en als Nederlander bleef ik dus de eerste dagen een beetje alleen over. Maar gelukkig had ik al snel ontdekt dat er uitzonderingen waren op dit gedrag en dat de aanwezige Finnen juist heel erg geïnteresseerd waren in buitenlanders. Bovendien waren het hele leuke mensen en sindsdien ben ik eigenlijk met hun en anderen opgetrokken. Achteraf is het alleen maar in je voordeel als je de enige Nederlander bent, want dit dwingt je nog eens meer je te richten op de internationale wereld en er een fantastische tijd van te maken.

Na de eerste maand begon ook het daadwerkelijke studeren. Het bleek toch moeilijk in te schatten wat dus studiegedsteken precies in houden voor een cursus. Zodoende werkt het het beste om in de eerste weken bij zo veel mogelijk cursussen een kijkje te nemen in het introductiecollege en dan te beslissen of je die cursus doet. Het Oostenrijkse studiesysteem is

qua opzet redelijk gelijk met het Nederlandse. Er worden ECTS punten gebruikt, de cursussen zijn niet al te groot (de meeste 3 of 4 ECTS, ook al zijn er uitzonderingen) en er wordt in twee semesters van 16 weken gewerkt. Sommige vakken duren korter doordat ze later beginnen of eerder eindigen.

Iets wat wel wezenlijk verschilt is de studiecultuur. Om te beginnen wordt er minder gestudeerd, vanwege tal van vrije dagen en extra of langere vakanties. Verder zijn Oostenrijkse studenten beduidend luier en tonen ze weinig eigen initiatief, wat nog is aangemoedigd wordt doordat de Universiteit ze op allerlei manieren in de watten legt. De opzet van verslagen wordt precies voorgekauwd, interviews met mensen uit het bedrijfsleven worden door de universiteit gepland en het is studenten veroorloofd regelmatig tijdens colleges in en uit te lopen om te bellen of bijvoorbeeld koffie te drinken. Glühwein tijdens de colleges of zelfs voor een presentatie is geen uitzondering. Het zal ook wel daardoor komen dat studenten zo lang studeren. Studeren tot je 35^e is weliswaar niet gemiddeld, maar komt toch regelmatig voor. Hier tegenover staat wel dat de medewerkers en studenten zeer behulpzaam zijn wanneer je met problemen zit.

Buiten het studeren

Graz is een typische studentenstad die net iets groter is dan Utrecht. Het oude centrum is zeer sfeervol en doet, hoewel het de gezelligheid van een studentenstad heeft, toch nog behoorlijk statig aan. Ik kan het nog steeds niet begrijpen waarom Graz zo onbekend is in de wereld: het heeft werkelijk alles te bieden. Een heel mooi authentiek straatsbeeld met een combinatie van statige hoofdstraten en gezellige steegjes. Moderne en klassieke kunst maken de stad ook in dit opzicht compleet. Graz was niet voor niets cultuurhoofdstad van Europa in 2003! Een bijkomend voordeel is het voor Oostenrijkse begrippen lage prijspeil en centrale ligging ten opzicht van de voormalige Oostblokstaten en West Europa. Ljubljana, Zagreb, Venetië, Milaan, Budapest, Praag, Wenen, Salzburg en München liggen relatief om de hoek. In de winter sta je binnen 2 uur midden in het hooggebergte op de piste en 's zomers ben je zo in Istrië!

In sociaal opzicht denk ik dat mijn verblijf niet zoveel verschilt heeft van dat in andere steden. Ik heb vele internationale vrienden gemaakt, waaronder ook een paar hele goede. In Graz waren in totaal geloof ik ongeveer 350 uitwisselingsstudenten wat natuurlijk minder is dan in bijvoorbeeld Wenen. Ik kan me voorstellen dat het daardoor net iets overzichtelijker is. Helaas was het ESN in Graz niet echt actief: veel verder dan een stamtafel elke twee weken en slechte feestjes kwamen ze niet. Ook het mentorprogramma stelde weinig voor. Maar dankzij de talencursus heb ik absoluut niet verlegen gezeten om sociale contacten: het schept direct al een band dat iedereen nieuw is. Daarom ben ik ook blij dat ik het eerste semester gereisd ben, want in februari zijn er ook al veel studenten die aan hun tweede semester beginnen en die zijn waarschijnlijk niet zo open meer. Al met al heb ik op bovengenoemde wijze werkelijk een fantastische tijd gehad!

Alles nog eens op een rijtje

Voordelen

- fantastische studentenstad
- perfecte ligging
- vriendelijke taal
- weinig Nederlanders
- veel keuzemogelijkheden vanwege meerdere universiteiten
- gunstig prijspeil

Nadelen

- Weinig Nederlanders
- ESN niet echt actief
- weinig motiverend studiesysteem
- taal moeilijker te verstaan

Tips

- denk goed na wat je wilt, er is heel veel haalbaar!
- reis gedurende het eerste semester
- doe een talencursus op je bestemming
- tot slot: ga naar Graz!

Thijs Smit
Utrecht, februari 2005